

JAARVERSLAG 2023

ARCHEOLOGISCHE VERENIGING KEMPEN- EN PEELLAND

Maart 2024

Inhoud

Jaarverslag 2023	3
Inleiding.....	3
AVKP organisatie en Cijfers	4
Ledenaantal en mutaties.....	4
Organisatie.....	4
Financieel overzicht (jaarrekening / balans / begroting)	4
Activiteiten	5
Lezingen.....	5
Excursies.....	5
Opleiding/cursus	6
Werkgroepen	6
BBQ.....	9
AVKP Actueel	9
Het Erfgoedhuis	9
Regionaal	10
AVKP-regiodag	10
CARE	11
Activiteiten.....	11
Cranendonck	11
Nuenen Gerwen en Nederwetten.....	14
Sint Oedenrode.....	16
Veghel	17
Valkenswaard	18
BIJLAGE 1 Financiën – Toelichting, resultaten en begroting.....	20
Toelichting Opbouw Jaarrekening AVKP 2023	20
Jaarrekening resultaten 2023 (Tabel 1).....	21
Toelichting financieel resultaat 2023	21
Speciale uitgaven 2023 (Tabel 2)	22
Toelichting op de financiële balans.....	22
Balans eind 2023 (Tabel 3).....	22
Begroting 2024 (Tabel 4)	23
Toelichting op de begroting voor 2024	23
Kascontrole boekjaar 2023 op 6-3-2024.....	24
Bijlage 2 - Contactgegevens.....	25
Bijlage 3 - Aangesloten hkh's en werkgroepen.....	26

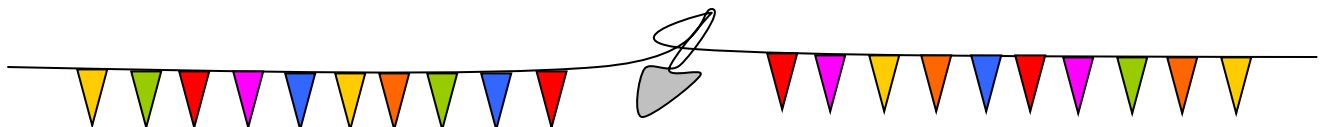
JAARVERSLAG 2023

Inleiding

Heel 2023 hebben we uitgetrokken om het 25 jarig jubileum van AVKP te vieren. Dit deden we onder meer met een gratis BBQ, de jubileum excursie naar Venlo, een brede opkomst en goed gecaterde regioday en het 100^e nummer van AVKP-Actueel. Dankzij jullie teksten, foto's, topvondsten en tips konden we terugblikken op (meer dan) 25 jaar.

Verder zijn er nieuwe werkgroepen gestart zoals de werkgroep Eindhoven en de leesgroep. Ook op organisatorisch gebied zijn ontwikkelingen met het nieuwe huishoudelijk reglement en een vertrouwenspersoon..

AVKP ORGANISATIE EN CIJFERS

Ledenaantal en mutaties

Aantal leden per 1-1-2023:	181
Aantal leden per 31-12-2023:	190
Nieuwe leden:	14
Opzeggingen:	5

Organisatie

De formele functies binnen het bestuur:

Ellen van der Steen	voorzitter
Carel van den Boom	vicevoorzitter
Winnie van Vegchel	secretaris
Peter Seinen	penningmeester
Jesper de Raad	algemeen bestuurslid tot 1 november 2023

Jesper moet afscheid nemen van het bestuur, ter voorkoming van belangenverstrengeling met zijn nieuwe baan. Er is behoefte aan nieuwe bestuursleden, waaronder een veldwerkcoördinator.

Theo de Jong heeft de rol van vertrouwenspersoon op zich genomen.

Verder is het huishoudelijk reglement (HRR) vastgesteld.

In de plannen voor 2023 lag de focus van AVKP op Ontmoeten, Kennisdelen en Doen.

Financieel overzicht (jaarrekening / balans / begroting)

Peter heeft een overzicht gemaakt van de jaarrekening, de balans voor 2023 en de begroting voor 2024. Hierin wordt ook uitleg gegeven over opvallende verschillen in de samenvatting van het financieel resultaat en de balans. Zie bijlage 1.

De kascontrole (6/3-2024) heeft de boekhouding over 2023 in orde bevonden.

ACTIVITEITEN

Lezingen

In 2023 werden de volgende lezingen georganiseerd:

- 4/1 Nieuwjaarslezing Marius Strijbosch over opgravingen in Erp
- 1/3 Lezing Nico Arts over de samenhang tussen verschillende vindplaatsen met vuursteen.
- 5/4 ALV John Cleeven vertelt vanuit de werkgroep Bouwhistorie over zijn syllabus
- 3/5 Lezing Jos Hüsken 'Eindhoven op kaart' over atlanten van Eindhoven
- 5/7 Lezing Roel Roggen over opgravingen aan de Vestdijk
- 9/8 Lezing Hans Nellen over de biografie van de noordzuid routes in het Maas-Schelde-Demer gebied
- 6/9 Lezing Haro van Galen over onderzoek aan Kasteel Eindhoven
- 1/11 Lezing Guido van der Eynde over archeologie in Tilburg

Excursies

In 2023 werden de volgende goedbezochte excursies georganiseerd door de excursie commissie:

- 10/6 Jubileumexcursie naar Venlo, stadswandeling met LGOG gids en bezoek aan het Limburgs Museum
- 2/9 Excursie naar Valkenburg, stadswandeling begeleid door Jelle Dekker en bezoek aan de kasteelruïne.
- 7/10 Excursie bouwhistorie Sint Oedenrode en Erp

Van links naar rechts: Onze gids Gerard Driessen geeft toelichting bij de houten pijler van een Romeinse brug, Boven de Geul in Valkenburg, foto Chiel Bovenkerk

Opleiding/cursus

Basiscursus archeologie

De basiscursus archeologie wordt gewoonlijk om de paar jaar georganiseerd omdat dit veel voorbereiding en inzet vraagt en er voldoende aanmeldingen moeten zijn. Afgelopen jaar hebben we geïnteresseerden kunnen doorverwijzen naar cursussen bij andere AWN-afdelingen.

VCA

We hebben geen aanmeldingen ontvangen voor het volgen van een VCA-basisopleiding. Het doel is om te zorgen dat leden voldoen aan de eisen om mee te kunnen doen bij veldwerk bij opgravingsbedrijven.

Werkgroepen

Veldwerk

Verskillende opgravingsbedrijven zochten vrijwilligers voor veldwerkactiviteiten. Hiervoor hebben we oproepen gedaan aan de groep Veldwerk en soms breder. We missen nog een veldwerkcoördinator.

Vrijwilligers van AVKP hebben onder meer bijgedragen aan graafwerkzaamheden in **Nuenen-West**. Hier zijn sporen van bewoning uit de volle Middeleeuwen (10e – 13e eeuw na Christus) gevonden. Het betreffende terrein was na archeologische vooronderzoek vrijgegeven omdat de verwachting voor archeologische sporen 'laag' zou zijn. Enkele amateurarcheologen zagen echter toevallig dat graafmachines sporen van een mogelijke waterput, greppels en palen hadden blootgelegd. Snel contact en samenwerking tussen de werkgroep Archeologie en Monumenten van de heemkundekring Driehornick, AWN afdeling AVKP, regio-archeoloog Ria Berkvens (ODZOB) en VUHbs archeoloog Martijn Bink heeft er vervolgens voor gezorgd dat in goed overleg met de betreffende aannemer in korte tijd een zgn. 'noodopgraving' kon plaatsvinden, tussen de lopende grondwerkzaamheden door.

In **Soerendonk** werd bij ploegwerkzaamheden en het aanleggen van drainage in 2014 muurwerk van onbekende breedte en dikte aangetroffen. Aan het oppervlak zijn baksteenresten zichtbaar in een spreiding van circa 20 bij 20 meter. De vraag was of we hier te maken hebben met een tweede versterkte burcht met een brede omgrachting.

AVKP en heemkundekring bezig met boringen en grondradaronderzoek Zware muurfunderingen komen tevoorschijn (foto's R. Berkvens).

Door de AVKP en de lokale heemkundekring is daarop een veldonderzoek uitgevoerd met zo'n 14 vrijwilligers. Naast een radaronderzoek en veldkartering van de akker, zijn enkele booraaian over de puinconcentratie in de akker geplaatst om een beeld van de ligging en spreiding van de muurfunderingen en de grachten te kunnen krijgen. Dit leidde tot een versterkt vierkant huis van circa 30 bij 30 m met mogelijk een gracht. Gevonden aardewerk wijst op een datering van minimaal 15^e eeuw. Prikstokken laten zien dat omvang van de stenen muur verder doorloopt in waarschijnlijk een vierkant. Ook in diepte loopt de muur verder door tot onbekende diepte.

Bouwhistorie

De Werkgroep bouwhistorie komt met regelmaat bijeen en heeft oude onderzoeken naar het kasteel van Eindhoven gecombineerd tot een 3D-projectie. Hierover is ook een lezing gegeven. Een tweede project is gestart naar Klooster Marienhage. Vanuit de werkgroep worden samen met de excursiecommissie excursies georganiseerd. Ook verscheen in 2023 verscheen de syllabus 'Bouwstijlen kennen en herkennen' van John Cleeven. Dit overzicht van verschillende bouwstijlen is te vinden in de bibliotheek.

*Links: Over de loopbrug met uitzicht op de houten akconstructie van de Sint Maartenskerk.
Rechts: in de Sint Servatiuskerk in Erp*

Excursies

De excursiecommissie organiseert meerdere excursies per jaar. De excursie naar Venlo was georganiseerd in samenwerking met de lokale werkgroep archeologie. Zie ook Excursies.

Restauratie

In het restauratieatelier wordt aan meerdere projecten gewerkt door meerdere mensen, zoals aan ijzeren voorwerpen en diverse potten en kannen. Vanuit scherven worden voorwerpen gereconstrueerd en vervolgens gerestaureerd door de ontbrekende delen te maken.

Coldcase de Bergen

In september zijn we met een aantal vrijwilligers begonnen aan het uitwerken van vier 'cold cases' in de woonwijk de Bergen. De vondsten van opgravingen in de Heilige Geeststraat en de Grote Berg lagen in het archief en er was ook nog geschreven documentatie. Deze oude opgravingen zijn wel gemeld, maar nooit uitgewerkt.

Er ligt nog een groot aantal niet uitgewerkte opgravingen in het archief. Een deel is door de gemeente neergelegd bij professionele partijen. Vrijwilligers kunnen de gemeente Eindhoven ondersteunen bij het wegwerken van de achterstanden. Er hoeven geen professionele rapporten geschreven te worden. De werkzaamheden bestaan uit controle of alle vondsten gedocumenteerd en gedetermineerd zijn, of de data is verwerkt en gedigitaliseerd, het administreren en digitaliseren van

werktekeningen voor latere publicatie.

Onderzoek

Ben van de Broek en Peter Seinen zijn een onderzoek gestart naar het Eindhovense pelgrimsfluitje, een van de topvondsten in de vitrine van het Erfgoedhuis. De datering van dit type pelgrims-fluitjes ligt tussen de late dertiende en vroege veertiende eeuw (Spencer 1998). De datering van het aardewerk uit hetzelfde spoor heeft een scherpere datering voor het fluitje opgeleverd, namelijk tussen 1300 en 1350.

Ruimtelijke ordening

De RO-adviseur van de AVKP is losgekoppeld van de directe mailinglijst van de van Abbestichting en fungeert nu als tweedelijs adviseur.

In januari heeft de AVKP geadviseerd op het plan 'locatie verplaatsbare woningen Aanshot - Rabelaislaan'.

Bibliotheek

De gemeente Eindhoven en AVKP werken samen aan actueel houden van de bibliotheek in het Erfgoedhuis. De bibliotheek vervult een belangrijke rol als naslagwerk bij de werkzaamheden van de Gemeente, de AVKP en derden. Ze draagt als inhoudelijk kennisonderdeel van het Erfgoedhuis, bij aan kennisuitwisseling, kruisbestuiving en sociale cohesie. En biedt in de regio toegang hebben tot inhoudelijke informatie over ons erfgoed voor een breed publiek. Ook zijn verschillende tijdschriften in te zien.

AVKP en gemeente kopen in afstemming gezamenlijk literatuur, individuele verzoeken met onderbouwing zijn welkom en worden gewogen op nut en noodzaak. Nieuwe aanwinsten voor de bibliotheek worden tweemaandelijks vermeld in AVKP-Actueel. Sommige boeken worden voorzien van een leesverslag.

Leesgroep

Geïnteresseerde lezers zijn in 2023 begonnen met het lezen en bespreken van Stad en Platteland op het zand, een archeologische biografie van Landschappen en samenlevingen in de Kempen 1100-1650 van Nico Arts. Het lezen in een groep van een boek is goed bevallen, als stok achter de deur om te lezen of ter verbreding, verdieping of verheldering van kennis en is ook nog gezellig. Ook is het mogelijk eigen of andermans pennenvruchten te bespreken, nieuwe uitgekomen boeken, rapporten of artikelen te bespreken en evt. te beoordelen op aankoop voor de AVKP bibliotheek.

Historisch koken

Er zijn geen kookbijeenkomsten geweest in 2023. Wel zijn hapjes gemaakt voor de nieuwjaarsborrel en de Algemene Leden vergadering. Het recept voor de kaassoezen is te vinden in Actueel nr 98.

Werkgroep Eindhoven

De werkgroep Eindhoven is opgericht met als doel het gat te vullen door het ontbreken van een heemkundekring voor Eindhoven. AVKP is op 21 mei 1997 ontstaan vanuit de voormalige HKK Eindhoven. Een eerste wens is de geschiedenis en ontwikkeling van AVKP vast te leggen.

Tekenwerk

Er is een nieuw boek in voorbereiding gebaseerd op het jarenlange tekenwerk van Elly Bogers-Lokken met de titel *Door heiligen geïnspireerd*. Elly onderzocht diverse devotionalia, zoals rozenkransen, kruisjes en diversen medailles van allerlei heiligen. De vondsten kwamen uit zes grote opgravingen in Eindhoven

en Waalre. Ook deed ze literatuuronderzoek naar de materialen, de afgebeelde heiligen en het volksgeloof dat daarachter schuil gaat. De verwachting is dat het boek na de zomer in 2024 verschijnt.

BBQ

Op het achterterrein van het Erfgoedhuis is de jaarlijkse bbq gehouden, die vanwege het jubileum extra feestelijk was. Er waren circa 30 leden met aanhang aanwezig.

Tijdens de bbq hebben we een nieuwe traditie gestart om iemand in het zonnetje te zetten. Dit jaar is dat Elly Bogers, ze is al heel lang van de partij, heeft enorm veel tekeningen gemaakt van vondsten en vanaf 1998 met opgravingen meegedaan. Dirk heeft haar eerstgevonden vondst nagemaakt en tijdens de bbq aan Elly aangeboden.

AVKP Actueel

In 2023 verscheen het honderste nummer van AVKP-Actueel. In totaal is Actueel vijf keer per jaar verschenen met in totaal 92 pagina's nieuws. Als berichten niet kunnen wachten op een volgende nieuwsbrief wordt er een nieuwsflits verstuurd. AVKP-Actueel wordt mede mogelijk gemaakt door een team van correspondenten uit verschillende gemeente in de regio en een redactieteam.

Het Erfgoedhuis

BNG Erfgoedprijs

De gemeente Eindhoven won in 2022 de BNG Erfgoedprijs en heeft besloten deze prijs te delen met vijf samenwerkingspartners Eindhoven in Beeld, van Abbestichting, Wederopbouw Eindhoven, Museum Eindhoven en AVKP. Op 1 juni kregen we een deel van de prijs overhandigd door wethouder Maes van Lanschot tijdens een feestelijke bijeenkomst. Doel is om de prijs te besteden ten hoeve van het Erfgoed in Eindhoven. We zijn voornemens met dit geld meerdere projecten op te zetten.

Nieuwe erfgoedhuisbrochure

We hebben meegewerkt aan de nieuwe brochure over het Erfgoedhuis Eindhoven, waarin alle erfgoedpartijen zich voorstellen.

REGIONAAL

AVKP-regiodag

Op 30 september hielden we de jaarlijkse AVKP-regiodag met het thema Samenwerken aan Archeologie. De opkomst van bijna veertig mensen, variërend van onze contactpersonen van Heemkundekringen, lokale erfgoedorganisaties in onze regio, AVKP-leden en het AVKP-bestuur en Hetty Laverman namens het AWN-bestuur. Aan de twee belangrijke onderwerpen Ontmoeten en Kennisdelen werd ruimschoots voldaan. Erfgoedwethouder Maes van Lanschot opende de regiodag vanwege het jubileum. Ria Berkvens, regioarcheoloog van ODZOB vertelde over de actualiteit, kansen en uitdagingen voor samenwerking voor vrijwilligers, van de omgevingswet. Hanneke van Alphen vertelde over de organisatie van het publieksevenement in Uden rond 100 jaar grafveld. Daarna maakten we een rondje langs de aanwezigen om lokaal nieuws en ervaringen uit te wisselen. Na de afloop waren er verschillende demonstraties over grondradar, 100 jaar grafveld, tekenen, restaureren in het Erfgoedhuis en uiteraard volop tijd om bij te praten.

Elly Bogers geeft uitleg over de gedetailleerdheid van tekenwerk ten opzichte van foto's. De grondradar toont wat er zich bevindt onder de bestraling van de Gasfabriek. Foto: Ellen van der Steen

Gezellig weerzien bij de vitrine met objecten over 100 jaar grafveld in Uden, waaronder de stof van dé jurk. Foto: Ellen van der Steen

CARE

Vanuit CARE zijn de opgravingen in verschillende gemeenten opnieuw gestart. De samenwerking met AVKP en afdeling 24 en de uitwisseling van kennis en ervaring worden verder versterkt. Ook is vanuit CARE gestart met de basiscursus Archeologie, die doorloopt in 2024.

Activiteiten

In verschillende gemeenten hebben archeologische werkzaamheden en activiteiten plaatsgevonden, deze bieden een overzicht in het werkgebied van AVKP. Ze zijn georganiseerd door, lokale archeologische werkgroepen van heemkundekringen, al dan niet in samenwerking met AVKP en opgravingsbedrijven.

Cranendonck

De Werkgroep Archeologie van Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck' onderging in 2023 een wijziging door het overlijden van lid Jan van Heeswijk uit Maarheeze. De groep bestond vanaf dat moment uit Jan Jakobi, Tjieu van Geloven, Auke Langhout, Bas van de Pol, Frank Schoots, Ton van Tuel, Sjef Vlassak, Tinie Vlassak en Jac. Biemans (coördinator). De werkgroep komt in principe niet bij elkaar maar onderhoudt via e-mail met elkaar contact, tenzij er opgravingen of andere activiteiten georganiseerd worden. Ons werkgroeplid Jan Jakobi is de vaste contactpersoon in het doen van waarnemingen bij onderzoeken. Hiervoor staan hij en de coördinator in voortdurend contact met de regioarcheoloog Ria Berkvens te Eindhoven die de onderzoeken ambtelijk voorbereidt.

Onderzoeksvragen

Ook dit jaar werden wij weer via e-mail benaderd door diverse archeologische bureaus met vragen. Het gaat dan om een zogenaamd bureau-onderzoek (geen daadwerkelijke opgraving) naar archeologische waarden. Mede met behulp van onze kadasterwerkgroep, die we vaak raadplegen om de bebouwing of bestemming van percelen in het verleden te bekijken, kunnen we dan een aanwijzing geven van de te verwachten sporen. Het afgelopen jaar bereikten ons zo vragen over o.a. twee locaties aan de Sint-Lambertusstraat in Budel-Schoot, Hugten 5, Maarheezeweg 42 (Waterproductiebedrijf Budel), Philipsweg 12h (waterzuiveringsterrein) te Maarheeze.

Veldonderzoeken

In 2023 vonden enige relatief kleinschalige archeologische proefonderzoeken en één daadwerkelijke opgraving plaats:

19-1-2023	Damenweg, Soerendonk	proefsleuvenonderzoek
27-1-2023	Patrijs, Maarheeze	proefsleuvenonderzoek
30-10-2023	Dokter Kuypersstraat, Budel	opgraving (De Kleine Wereld)
xx-11-2023	Hoevestraat-Heistraat, Gastel	inventariserend veldonderzoek
4-12-2023	Bosch 60-62, Budel	inventariserend veldonderzoek

Damenweg, Soerendonk

Het proefonderzoek in Soerendonk was snel klaar. Om 10.00 uur in de morgen waren de archeologen al weg, er werden geen bijzondere sporen gevonden. Jan Jakobi maakte nog foto's van de verlate sleuven.

Patrijs, Maarheeze

Tussen de Vogelsberg en De Neerlanden in Maarheeze igt de Patrijs. Op een bouwlocatie vond daar een proefonderzoek plaats. Verkleuringen in de bodem duiden op (recente) ploegsporen. Verder werd ook hier niets bijzonders aangetroffen.

Opgraving Damenweg, Soerendonk en opgraving Patrijs Maarheze

Dokter Kuiperstraat, Budel

Het terrein van de voormalige basisschool 'De Kleine Wereld' werd in een opgraving onderzocht. Uit eerder proefonderzoek was namelijk al bekend dat er zich hier sporen bevonden van bewoning en gebruik uit vermoedelijk de late prehistorie en/of Romeinse tijd en de volle middeleeuwen. Op de erfgoedkaart van Cranendonck is te zien dat op nog geen 100 m. afstand het beekje De Mosel liep en dat het plangebied in een open akkercomplex ligt. Hier zijn een aantal interessante plattegronden van scheepvormige woningen gevonden.

Hoevestraat-Heistraat, Gastel

Uit vooronderzoek in 2007 en 2008 was bekend dat zich hier een nederzetting uit de ijzertijd/Romeinse tijd en mogelijk ook een nederzetting uit de volle tot late middeleeuwen bevonden. Uit het onderzoek kwamen geen vermeldenswaardige vondsten.

Bosch 60-62

Onder slechte weersomstandigheden werd hier een proefsleuvenonderzoek uitgevoerd. Vanwege sanering van vervuilde grond was bovendien betreden van het terrein niet mogelijk. Maar onze razende archeologische reporter Jan had al opnamen gemaakt zodat we kunnen zeggen: gelukkig hebben we de foto's nog! Helaas is er niets van belang aangetroffen.

Vondsten Borghterrein (2022)

We zijn nog in afwachting van een definitief rapport van de opgraving op het Burghterrein aan de Mathijssenstraat in Budel. Vorig jaar hebben wij reeds uitgebreid verslag hierover gedaan. Twee van de belangrijkste vondsten de (wijnton-)waterput en schoenen worden momenteel in opdracht van gemeente Cranendonck gerestaureerd en zullen naar verwachting op termijn een plekje krijgen in onze nieuwe behuizing.

Namens de Werkgroep Archeologie van
Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck'
Jan Jakobi en Jac. Biemans

Nuenen Gerwen en Nederwetten

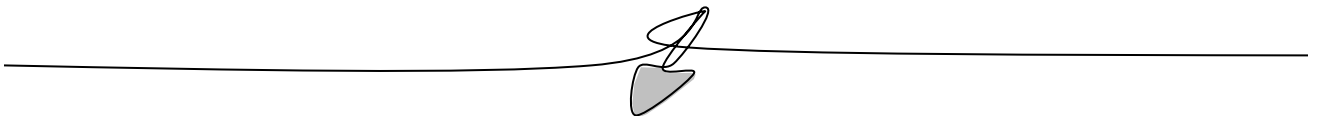
Jaaroverzicht 2023 Werkgroep Archeologie en Monumenten
Heemkundekring De Driehornick Nuenen Gerwen en
Nederwetten vs 3 190224

Archeologie

1. Het determineren, beschrijven en documenteren van vroegere vondsten in Nuenen. Gerwen en Nederwetten in het Zijper documentatiesysteem van onze website.
2. Opstellen van een checklist om vragen te kunnen beantwoorden van onderzoekers over voorgenomen archeologisch onderzoek binnen onze gemeente.
3. Het publiceren in ons tijdschrift van het onderzoek van één der WAM leden over een verdwenen kapel in Gerwen. De exacte locatie van die kapel blijft onderwerp van verder onderzoek van de WAM.
4. Het als vrijwilliger deelnemen aan opgravingen en het graven van proefsleuven in het gebied Nuenen-West door de professionele archeologiebedrijven van de Vrije Universiteit Amsterdam (Vuhbs) en Antea.

5. Het opslaan en conserveren van een boomstamwaterput van voor het jaar 1200 bij het Erfgoedhuis in Eindhoven als één van de negen in dat gebied gevonden waterputten ten behoeve van een voorgenomen zichtbaar maken op locatie in de nieuwe wijk.
6. Het ondersteunen van archeologisch onderzoek op vrijgegeven locaties in Nuenen West onder begeleiding van de regioarcheoloog en de beroepsarcheoloog van VUHbs zodat de bevindingen en vondsten onderdeel werden van het lopende archeologische onderzoek.
Er werden nieuwe sporen van tenminste twee of wellicht drie boerderijen aangetroffen met bijgebouwen uit de Volle middeleeuwen, dus rond het jaar 1000, uit meer dan 300 nieuwe sporen. Er werden zo'n 575 scherven gevonden uit verschillende periodes wat wijst op een continue bewoning van dat gebied als onderdeel van een buurtschap in de hoek Dubbestraat/Vorsterdijk. Ook werd in de nabijheid een extra boomstamwaterput aangetroffen door een oplettend WAM lid waarvan de inhoud zeldzame botresten van vee en een oude schaats (glis) opleverde. De put is op locatie ingemeten maar in de grond gelaten in lijn met het archeologische beleid.
7. Het schoonmaken, determineren, documenteren en opslaan van de gevonden potscherven en overige vondsten uit Nuenen West in het regionale Erfgoedhuis in Eindhoven ten behoeve van verder onderzoek van deze locatie.
8. Het voorstellen van een plan voor een fiets- en wandelroute in en nabij Nuenen West en het nabije Dommeldal langs twaalf markante punten waar archeologische vondsten zijn gedaan en/ of belangwekkende historische gebouwen hebben gestaan ter inpassing in de nieuwe woonwijk.
9. Het deelnemen met een kraampje over historie en recente archeologische vondsten in Nuenen West als onderdeel van een voorlichtingsavond van de gebiedsontwikkelaar BPD voor potentiële toekomstige bewoners.
10. Het opstarten van een werkgroep tezamen met de gemeente en de regioarcheologe ten behoeve van een project tot het behoud van de kelderrestanten van het voormalige klooster Hooionk dat tussen 1146 en 1648 bestaan heeft langs de Dommel bij Nederwetten. Deze kelderrestanten zijn een rijksmonument waar de gemeente en eigenaar een zorgplicht voor hebben.
11. Het verzamelen van cursusmateriaal over bepaalde elementen van archeologisch onderzoek zoals het herkennen van keramiek ten behoeve van de eigen educatie van WAM leden.
12. Het door één van onze leden als vrijwilligster bijdragen aan het vormgeven van het erfgoedbeleid van onze gemeente ter ondersteuning van de daarmee belaste ambtenaar.

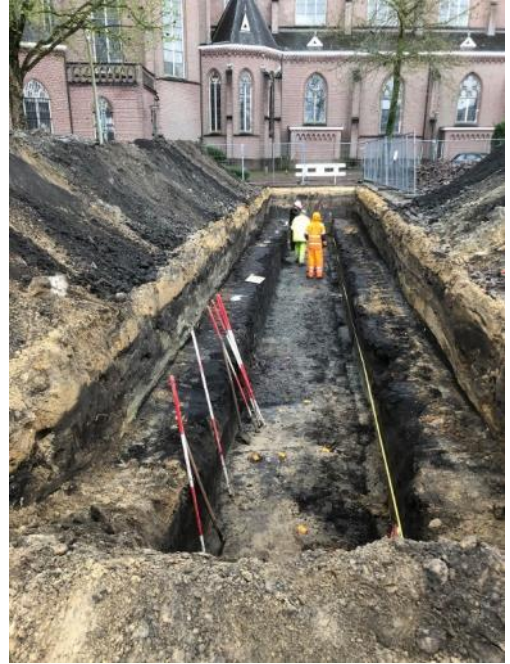

Sint Oedenrode

Afgelopen jaar heeft onze werkgroep regelmatig contact gehad met de gemeente Meierijstad over het archeologiebeleid in Sint-Oedenrode even als informatie uitwisseling met Stefan Molenaar van Erfgoed Den Bosch en informatie verstrekt aan diverse archeologische bureau's.

In het midden de zwarte vullingen van de Burchtgracht. (foto BAAC)

Proefsleuf terrein achter Rabobank. Foto T.Holthuizen

De Rabobank aan de Markt is afgebroken waarbij de exacte loop van de burchtgracht voor den dag kwam. Door intensieve bebouwing was zeer veel verstoord maar BAAC heeft toch diverse proefsleuven kunnen graven om een overzicht te krijgen.

Aan de Eerschotsestraat is men net gestart met de bouw van een nieuwe wijk.

De gemeente Meierijstad en Waterschap De Dommel gaan samen aan de slag met de Dommel in Sint-Oedenrode om:

1. De bebouwde kom van Sint-Oedenrode te beschermen tegen overstromingen vanuit de Dommel.
2. Te zorgen voor voldoende water in de Dommel bij extreme droogte en het tegengaan van verdroging.
3. Een zogenaamde ecologische verbindingszone te maken door Sint-Oedenrode. De Dommel krijgt daarmee een Klimaatrobuust Beekdal.

Hierdoor zal de Dommel op diverse plaatsen 20 meter breed worden.

23 maart 2023 – leerlingen van groep 7/8 van basisschool De Vijfmaster hebben een archeologieles gevolgd. Hanneke van Alpen (Uden) heeft op de school een theoretisch deel met instructie gegeven. Daarna hebben de leerlingen op een aantal locaties in het Oude Raadhuis de eerste stappen van een praktisch schervenonderzoek uitgevoerd.

Archeologische activiteiten 2023

- Markt 8 – 13; archeologisch bureauonderzoek. Advies: proefsleuvenonderzoek.
- Zijtaart, Leinserondweg 16; bureauonderzoek. Advies: bouwhistorisch onderzoek en ontgraven onder archeologische begeleiding.
- Veghel, Hoofdstraat 29/29A, 31 & Vlas en Graan 40 (De Nieuwe Oogst); bureauonderzoek. Advies: vervolgonderzoek en voorafgaand aan de sloop van het pand Hoofdstraat 29/29A een bouwhistorische opname laten maken.
- Eerde, Esdonkstraat; proefsleuvenonderzoek.
- Mariaheide, Pastoor van Haarenstraat 44; archeologisch bureauonderzoek.
- Veghel plangebied – Doornhoek; bureauonderzoek. Advies: proefsleuvenonderzoek.
- Veghel, Aabroeken; archeologisch bureauonderzoek.
- Veghel, Hoofdstraat 23; inventariserend veldonderzoek.

Valkenswaard

Eind 2023 bestaat de werkgroep uit zes leden. We komen maandelijks op de 4de dinsdag in de maand bijeen op de heemkamer. Via de WhatsApp groep “Archeologie Weerderheem” houden we elkaar op de hoogte van archeologische onderzoeken en delen we foto's. Aan de hand van onze doelstellingen worden de hoogtepunten van 2023 hieronder kort beschreven:

1. Vergroten van de kennis over, en het publieke bewustzijn van, de waarde van ons erfgoed

- De collectie archeologische rapporten op de website is uitgebreid met de nummers 244 t/m 287. De archeologische rapporten zijn te raadplegen op <https://weerderheemcollecties.nl/cgi-bin/archeologie.pl>, de rapporten zijn op te vragen via archeologie@weerderheemvalkenswaard.nl
- Drie leden van de werkgroep hebben meegeschreven aan “De Canon van Valkenswaard”. Deze is medio november verschenen met veel aandacht voor de prehistorie en de resultaten van archeologisch onderzoek.

26 DE CANON VAN VALKENSWAARD

Belangenbehartiging archeologie op gemeentelijk niveau

- Door omstandigheden heeft slechts één keer overleg over archeologie plaats gevonden met de gemeente en de regioarcheoloog van de ODZOB.
- Gelukkig gaat de vergunningverlening en het toezicht bij de gemeente meestal goed, maar soms gaan er ook zaken mis, waardoor waardevolle archeologische informatie verloren gaat. Bij Dijkstraat 19 en Hofstraat 14 is vergeten archeologisch onderzoek mee te nemen in de vergunning. Bij Kromstraat 75-77 is de sloop van de fundamenteën van een bestaande woning zonder archeologische begeleiding uitgevoerd. Bij Luikerweg 100 is een boom verplaatst zonder archeologische begeleiding.
- We hebben in het veld ondersteuning gegeven aan de adviezen voor het in-situ behouden van de archeologische monumenten Malpieberg en Wolberg.

Compleet servies uit de vroege IJzertijd na schoonmaken en conservering

EEN COMPLEET SERVIES UIT DE VROEGE IJZERTIJD

Mogelijk offer bij ingebruikname huis

Snapshot hoofdstuk 5, IJzertijd

2. Archeologie in de praktijk

- We hebben lokale informatie aangeleverd voor meerdere archeologische onderzoeken. Maar soms wordt “vergeten” ons te raadplegen. In principe is het verplicht (vanuit richtlijnen en kwaliteitsnorm) om dit wel te doen.
- RAAP is bezig met het maken van een archeologische verwachtingskaart (en ook een aardkundige waardenkaart en een cultuurhistorische kaart) voor het Dommeldal tussen de Belgische grens en Eindhoven, gemeenten Valkenswaard en Waalre. Wij hebben daarvoor lokale informatie aangeleverd.
- Bij de herinrichting van het Keersopdal is het terrein na het afplaggen op een aantal plaatsen met de metaaldetector belopen. Helaas was een wildpieper ons op een aantal plaatsen voor geweest. Er zijn geen bijzondere vondsten gedaan.

Enkele van de metaaldetectorvondsten

- Om de exacte locatie van “die schanse van Weerde” te bepalen heeft RAAP in januari een karterend booronderzoek uitgevoerd en in november een proefsleufonderzoek. Twee leden van de werkgroep hebben hieraan in het veld ondersteuning aan gegeven. De resultaten worden momenteel verder uitgewerkt. Daarnaast is het terrein met een metaaldetector belopen, maar hierbij is nauwelijks iets gevonden. Een bodemradaronderzoek zit nog in de planning.

Impressie karterend booronderzoek

Impressie proefsleufonderzoek

- Een werkgroep lid heeft in het veld ondersteuning gegeven bij het archeologisch proefsleufonderzoek i.v.m. de nieuwbouwplannen aan de Wilde Wingerd. Delen van het oude gehucht “De Brand”, bij Geenhoven, zijn blootgelegd. Een opgraving staat voor later dit jaar gepland.

Geenhoven sectie A 1ste Blad 1828

Plaggenput gevonden aan de Bergstraat

- Bij de archeologische begeleiding van de werkzaamheden aan de Bergstraat is een plaggenput gevonden opgebouwd op een karrewiel. In de put is een leren messchede gevonden. Hierbij heeft overleg plaats gevonden tussen Econsultancy en de werkgroep.

BIJLAGE 1 FINANCIËN – TOELICHTING, RESULTATEN EN BEGROTING

Toelichting Opbouw Jaarrekening AVKP 2023

We lopen puntsgewijs door de tabel van de jaarrekening van boven naar onder.

- In het bovenste grijsgekleurde blok staat het saldo van de zakelijke **Bankrekening** van de AVKP per 1-1-2023.
Dit is het totaal van ons vermogen.
Dat vermogen bestaat uit twee delen:
 - Het **Vrije vermogen**, dat we geheel vrij kunnen besteden.
 - Het vreemde vermogen, dat voor een specifiek doel bestemd is en dus niet vrij besteed kan worden. We noemen het vreemde vermogen daarom een **Verplichting**.
- In het lichtrode blok staan de **Verplichtingen** en het **Vrije vermogen**. Bij de **Verplichtingen** staan nog toelichtingen over de bestemming van de **Verplichting**.
- In het lichtblauwe blok staan de inkomsten en uitgaven, zoals **Begroot** en in **Werkelijkheid**.
 - De roodgekleurde inkomsten (**Subsidie**) betreft geld waar een bestedingsverplichting tegenover staat (bijvoorbeeld een boekuitgave, een analyse, et cetera).
 - De uitgaven in roodgekleurde tekst (**Speciale uitgaven**) betreft geld dat aan een verplichting besteed wordt (bijvoorbeeld een boekuitgave, een analyse, et cetera).
De details van deze uitgaven staan weergegeven in de aparte tabel **Speciale uitgaven**.
In de **Toelichting** staat meer detail over deze uitgaven.Onderaan het blok staat **Totaal** van inkomsten min uitgaven.
Om de overzichtelijkheid van de jaarrekening wat verder te verbeteren, werden samenvattingen in categorieën (op een hoop gooien van kostenposten) grotendeel losgelaten.
- In het lichtgrijs gekleurde blok daaronder staat het saldo van de zakelijke **Bankrekening** per 31-1-2023.
- In het lichtgeel gekleurde blok staan de **Verplichtingen** nog eens opgesomd. Deze getallen zijn geen uitgaven, maar zijn de resterende **Verplichtingen**.
- In het lichtgroen gekleurde blok staan een drietal financiële kentallen per 31-12-2023:
 - Het **Vrije vermogen**.
 - Het **Resultaat** voor het **Vrije vermogen** (Voor 31-12-2023 minus 1-1-2023).
 - Het **Resultaat** voor de **Verplichtingen** (Voor 31-12-2023 minus 1-1-2023).
Voor het goede begrip: een minteken betekent dat de verplichting toegenomen is en een plusteken betekent dat deze afgenomen is.

Jaarrekening resultaten 2023 (Tabel 1)

Bankrekening per 1-1-2023			19617.39	
Verplichtingen per 1-1-2023		Verplichting	Werkelijk	Toelichting
		WIMA	-2900	Voor bodemradaronderzoek
		CARE	-600	Nog te definiëren
		Totaal	-3500	
Vrije Vermogen per 1-1-2023			16117.39	
Inkomsten		Begroot	Werkelijk	Toelichting
Retributie AWN	A1	1700	1806.25	
Subsidies (giften, prijzen, et cetera)	A2	0	9600	Erfgoedprijs + AWN subsidies voor boek en HK-Uden
Eigen bijdragen	A3	0	0	Voor activiteiten
Andere opbrengst	A4	0	8.75	Royalties Boekscout
Subtotaal (inkomsten)		1700	11415	
Uitgaven				
Bankkosten	B1	-150	-153.4	Triodos
Algemene attenties	B2	-100	-24.29	Kaartjes, bloemen, et cetera
Nieuwjaarsborrel	B3	-100	-75.13	Drankje, hapjes
ALV borrel	B4	-150	-63.11	Drankje, hapjes
BBQ	B5	-300	-300	Eten, drinken
Regiodag	B6	-1000	-140.62	Huur, eten, drinken
Excursies	B7	-100	-316.95	Attentie gidsen, drankje
Lezingen	B8	-300	-400	Kadobon
Cursussen	B9	-100	-17.95	AVG opleiding
Boeken	B10	-300	-154.9	Voor bibliotheek
Abonnementen	B11	-50	0	DropBox
Speciale uitgaven: zie Tabel	B12	-3500	-958.84	Verplichting
Overig	B13	-470	-0.05	Public relations, correctie boekingsfout in 2022
Subotaal (uitgaven)		-6620	-2605.24	
Totaal (inkomsten en uitgaven)		-4920	8809.76	
Bankrekening per 31-12-2023		Begroot	Werkelijk	
		14697.39	28427.15	
Verplichtingen per 31-12-2023		Begroot	Werkelijk	Toelichting
		WIMA	0	-2200 Voor bodemradaronderzoek
		CARE	0	-600 Nog te definiëren
		Erfgoedprijs	0	-4741.16 Voor speciale projecten, Sr-analyse, 3D-printen
		AWN-subsidie	0	-1100 Voor HK-Uden
		AWN-subsidie	0	-3500 Boek: Door heiligen geïnspireerd
		Totaal	0	-12141.16
Vrije vermogen per 31-12-2023		Begroot	Werkelijk	
		14697.39	16285.99	
Resultaat vrije vermogen per 31-12-2023		-1420.00	168.60	
Resultaat verplichtingen per 31-12-2023		3500	-8641.16	

Tabel 1 Jaarrekening 2023.

Toelichting financieel resultaat 2023

Bij de begroting voor 2023 werd uitgegaan van uitgaven die de inkomsten met -1420 Euro zouden overstijgen. Deze overschreiding werd gemotiveerd door extra kosten ten behoeve van de jubileumviering, public relations activiteiten en wat extra activiteiten om de Coronatijd achter ons te laten. Afsproken werd om de begroting in 2024 weer in balans te brengen (zie Tabel 4 Begroting 2024).

Echter, door een aantal meevallers (donatie landelijke AWN voor de regiodag, het niet uitgeven van de reservering voor public relations en de lagere kosten voor de aanschaf van boeken) die de hogere kosten voor excursies (als gevolg van de AVKP-jubileumviering) ruimschoots compenseerden. Hierdoor werd in plaats van een negatief saldo van 1420 Euro een positie saldo van 168.60 Euro gerealiseerd. We teren dus niet in op eigen vermogen. Tijdens de kascontrole werd geconstateerd dat een vergissing gemaakt is bij een overboeking (114,78 Euro te veel overgeboekt). Afgesproken werd om deze vergissing in 2024 te corrigeren. Dat is inmiddels gebeurd en gecommuniceerd met de leden van de kascontrole commissie. De correctie zal in het boekjaar 2024 worden vermeld als correctie.

Ten aanzien van de verplichtingen werd gestreefd naar het voldoen van alle verplichtingen (3500 Euro). Dit streven werd niet gerealiseerd, mede doordat inkomsten van 9600 Euro werden genoten (erfgoedprijs, subsidie voor HK-Uden en subsidie voor een publikatie). Hierdoor namen de verplichtingen toe met 9600 Euro tot 12141.16 Euro.

Speciale uitgaven 2023 (Tabel 2)

Speciale uitgaven	Bedrag	Verplichting
Bodemradar onderzoek	-700	WIMA
Cold cases	-258.8	Erfgoedprijs
Totaal	-958.8	

Tabel 2 Speciale uitgaven.

Toelichting op de financiële balans

In Tabel 3 staat de financiële balans voor 2023. Het bedrag op de bankrekening is fors toegenomen in 2023, evenals de verplichtingen (te betalen). Dit is een gevolg van de toekenning van de Erfgoedprijs, de subsidies ten behoeve van de HK-Uden en de boekpublicatie voor 2024. Het (vrij besteedbare) eigen vermogen is licht gestegen.

Balans eind 2023 (Tabel 3)

Balans-2023			
Activa	Euro	Passiva	Euro
	1-1-2023		
Bank	19617	Te betalen	3500
Vorderingen	0	Eigen vermogen	16117
Overig	0		
Totaal	19617		19617
	31-12-2023		
Bank	28427	Te betalen	12141
Vorderingen	0	Eigen vermogen	16286
Overig	0		
Totaal	28427		28427

Tabel 3 Balans eind 2023

Begroting 2024 (Tabel 4)

Gewone inkomsten en uitgaven (uit eigen vermogen) in zwart.

Speciale inkomsten (subsidies) en uitgaven (uit de verplichting) in rood.

Inkomsten		Begroot
Retributie AWN	A1	1800
Subsidies (giften, prijzen, et cetera)	A2	0
Eigen bijdragen	A3	200
Andere opbrengst	A4	0
Subtotaal (inkomsten)		2000
Uitgaven		
Bankkosten	B1	-150
Algemene attenties	B2	-100
Nieuwjaarsborrel	B3	-125
ALV borrel	B4	-125
BBQ	B5	-300
Regiodag	B6	-400
Excursies	B7	-150
Lezingen	B8	-300
Cursussen	B9	-100
Boeken	B10	-200
Abonnementen	B11	-50
Speciale uitgaven: zie Tabel	B12	-9400
Overig	B13	0.00
Subtotaal (uitgaven)		-11400
Totaal (inkomsten en uitgaven)		-9400
Bankrekening per 31-12-2024		Begroot
		19027.15
Verplichtingen per 31-12-2024	Verplichting	Begroot
	WIMA	-700
	CARE	0
	Erfgoedprijs	-2041.16
	AWN-subsidie	0
	AWN-subsidie	0
	Totaal	-2741.16
Vrije vermogen per 31-12-2024		Begroot
		16285.99
Resultaat vrije vermogen (winst) per 31-12-2024		0.00
Resultaat verplichtingen per 31-12-2024		9400

Tabel 4 De begroting voor 2024

Speciale uitgaven 2024	Bedrag	Verplichting
Bodemradaronderzoek	-1500	WIMA
Besteding door Verspay	-600	CARE
Isotoop analyse Marcus	-1200	Erfgoedprijs
Modellen Kasteel-Eindhoven	-1000	Erfgoedprijs
Overboeking naar HK-Uden	-1100	AWN-subsidie
Door heiligen geïnspireerd	-3500	AWN-subsidie
Public relations	-500	Erfgoedprijs
Totaal	-9400	

Toelichting op de begroting voor 2024

Er is bij het opstellen van de begroting, zoals beloofd, naar gestreefd om niet in te teren op het vrije vermogen. Alle 'gewone' uitgaven (exclusief de 'speciale' uitgaven) zijn dus gelijk aan de gewone inkomsten (retributie, eigen bijdragen en andere inkomsten waar geen verplichtingen tegenover staan). Het resultaat voor het vrije vermogen zou dus op nul uit moeten komen. Er wordt naar gestreefd om in 2024 zoveel mogelijk verplichtingen (Speciale uitgaven: 9400 Euro) te voldoen.

Kascontrole boekjaar 2023 op 6-3-2024.

AWN Nederlandse Archeologie Vereniging

Afdeling 23 - Archeologische Vereniging Kempen- en Peelland

Kascontrole bij het jaarverslag over 2023.

Eindhoven 6 maart 2024

Ondergetekenden hebben de boekhouding van de penningmeester gecontroleerd en vastgesteld dat de geldstromen van de vereniging op een overzichtelijke en correcte manier zijn vastgelegd. Het banksaldo bedraagt 28427,15 euro, het operationeel resultaat 168,60 euro en het Eigen Vermogen per ultimo is 16.285,99 euro.

Voor de kosten van de Regiochag op 30/09/2023 is abusievelijk het hele bedrag van € 148,62 is uitbetaald, terwijl de kosten slechts € 25,84 bedroegen. Het verschil van € 122,78 moet in 2024 worden teruggevorderd bij degenen die de kosten gemaakt heeft. Met dit verbehoud kunnen we de stukken goedkeuren.

H van Galen

F de Kleijn

J van Alphen

BIJLAGE 2 - CONTACTGEGEVENS

Vereniging:	Gasfabriek 2a 5613 CP Eindhoven www.awn-archeologie.nl/23 awnafdeling23@gmail.com
Voorzitter:	Ellen van der Steen
Vicevoorzitter:	Carel van de Boom
Penningmeester:	Peter Seinen
Secretaris:	Winnie van Vegchel
Bestuurslid:	Carel van den Boom
Bestuurslid:	Jesper de Raadt
Adviseur:	Nog in te vullen
Bibliotheek:	Dirk Vlasblom en Carel van den Boom
Ledenadministratie:	Winnie van Vegchel
Advisering Ruimtelijke Ordening	Contactpersoon

BIJLAGE 3 - AANGESLOTEN HHK'S EN WERKGROEPEN

Overzicht van heemkundekringen en archeologische werkgroepen en met wie we vaste contacten hebben.

1. Asten - Someren Heemkundekring "De Vonder"
2. Best: Heemkundekring Dye van Best
3. Bladel Villa Pladella
4. Boekel Heemkundekring Sint Achten op Boeckel
5. Boxtel/Liempde
6. Cranendonck Werkgroep Archeologie van Heemkundekring 'De Baronie van Cranendonck'
7. Deurne Archeologie HKK H.N. Ouwerling
8. Erp Archeologische werkgroep van Heemkundekring Erthepe
9. Geldrop Heeze-Leende
10. Helmond (gemeentelijk archeoloog i.s.m. AVKP, werkgroep historie Brandevoort, Heemkundekring Helmont, Monumentenwerkgroep Helmond)
11. Lieshout "t Hof van Liessent
12. Mierlo: Heemkundekring Myerle
13. Schijf AWN Werkgroep
14. St Oedenrode, Archeologische Werkgroep Sint-Oedenrode
15. Son en Breugel, heemkundekring
16. Uden, archeologische werkgroep Heemkundekring Uden
17. Valkenswaard, archeologische werkgroep heemkundekring Weerderheem
18. Vessem-Wintelre-Knegsel Heemkundevereniging De Hooge Dorpen.